Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

№ 8

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo' jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko' rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 619 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 7-avgustda ruxsat etildi.

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir oʻrinbosari:
Karimov Norboy Gʻaniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – Oʻzbekiston doʻstlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., OʻzR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., OʻzR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri oʻrinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., OʻzR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich, i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar boʻyicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
Siddiqova Sadoqat Gʻafforovna, p.f.f.d., (PhD), Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU Hududiy ta'lim muassasalari va markazlar boʻyicha prorektor v.b.
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TDIUprofessori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar doʻstligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d., TSUE professori
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixoʻja oʻgʻli, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Utayev Uktam Choriyevich, OʻzR Bosh prokuraturasi boshqarma boshligʻi oʻrinbosari
Ochilov Farxod, OʻzR Bosh prokuraturasi IJQKD boshligʻi
Eshtayev Alisher Abdugʻaniyevich, i.f.d., TDIU professori
Musayeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Cham Tat Huei, (PhD) USCI universiteti professori, Malayziya
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d.,(PhD) "El-yurt umidi" jamgʻarmasi ijrochi direktori oʻrinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil oʻgʻli, t.f.f.d.(,PhD) TAQU katta oʻqituvchisi
Djudi Smetana, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Krissi Lyuis, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Ali Konak (Али Кўнак), i.f.d., prof., Karabuk universiteti dosenti, Turkiya
Glazova Marina Viktorovna, i.f.n., "LUKOIL-Energoservis" Kompaniyasi iqtisodchisi, Moskva.
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., (PhD) TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon oʻgʻli, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Oqil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjaevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Rae Kwon Chung, honorary professor of TSUE, Nobel laureate, South Korea,

Osman Mesten, member of the Turkish Parliament, head of the Turkey-Uzbekistan Friendship Society

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, DSc, Prof., Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Buzrukkhanov Sarvarkhan Munavvarkhanovich, DSc, Deputy Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, DSc, Prof., Deputy of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Sayfullo Normatovich CSc, Prof., Rector of Academy of Labor and Social Relations

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, DSc, Prof., TSUE Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovation

Kalonov Mukhiddin Bakhritdinovich, DSc, Prof., Rector of the Navoi State Pedagogical Institute

Siddikova Sadokat Ghaforovna, PhD, Rector of the Bukhara Institute of Engineering and Technology

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, DSc, Prof., acting Vice-rector for regional educational institutions and centers of TSUE

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, DSc, Prof., of TSUE

Samadov Askarjon Nishonovich, CSc, Prof., of TSUE

Slizovsky Dimitriy Yegorovich, DSc, Prof., of the People's Friendship University of Russia

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, DSc, Prof., Rector of International "Nordic" University

Akhmedov Ikrom Akramovich, DSc, Prof., of TSUE

Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja ugli, DSc, Prof., of TSUE

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of the DGPO of the Republic of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of the DCECGPO of the Republic of Uzbekistan

Eshtayev Alisher Abduganievich, DSc, Prof., of TSUE

Shoira Azimovna Musaeva, professor of SamDu IS Institute

Cham Tat Huei, PhD, professor at USCI University, Malaysia

Akhmedov Javokhir Jamolovich, PhD, deputy of executive director of the "El-yurt umidi" fund

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, PhD, Senior Lecturer at Tashkent University of Architecture and Construction

Judy Smetana CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Chrissy Lewis CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Ali Konak DSc, Prof., Associate Professor of Karabuk University, Turkey

Glazova Marina Viktorovna, CSc, economist at LUKOIL-Energoservis Company, Moscow.

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, associate professor of TSUE

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, doctoral student at Ankara University, Turkey

Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, independent researcher of TSUE

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Po‘latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg‘ona davlat universiteti dotsenti
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
G‘afurov Doniyor Orifovich, p.f.f.d., (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o‘qituvchisi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: “Ma’rifat-print-media” MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O‘zR Tabiat resurslari vazirligi, O‘zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:
““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali
O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

MUNDARIJA

Benchmarking asosida oliy ta'lim muassasalarining raqobatbardoshlik xususiyatini oshirish 16
Qo'ng'irotboy Avezimbetovich Sharipov, Zaynutdinova Umida Djalolovna

Mehnat resurslarini samarali boshqarish orqali ish bilan bandlikni ta'minlash 20
Shakarov Zafar Gafforovich

Трансформация человеческого капитала в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта в банковскую экосистему 24
С.С. Исмаилов

"Kreativ iqtisodiyot" va "kreativ industriya": mohiyati, nazariy jihatlarining tahlili 32
Dusmuxamedov Oybek Suratbekovich

Muammoli kreditlar va ularni bartaraf etish yo'llari 37
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li

Don mahsulotlari tarmog'ida mavjud kamchiliklar va ularning yechimlari 41
Sh.B. Donayev

Eksportni rivojlantirish iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biridir 45
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich

Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha soliq ma'muriyatchiligini tashkil etish 49
Idirisov Alisher Otajonovich

Institutsional investorlar faoliyatini tashkil etishning konseptual jihatlari 53
Sultanov Maxmud Axmedovich

Poverty in developing countries: new problems and solutions 57
Amirdjanova Sitora Sunnat kizi

Факторы, влияющие на успешное функционирование скандинавской модели развития экономики 61
Вохидова Мехри Хасановна

Анализ зарубежного опыта методологии оценки финансового потенциала развитых стран 69
Буранова Лола Вахобовна

Mamlakatimizda islom moliyaviy xizmatlarini joriy etishning zarurligi 78
Babamatov Tolib Xakimovich

Davlat-xususiy sheriklik loyihalarining tashkiliy-huquqiy mexanizmlari 83
S.A.Karabayev

O'zbekiston tijorat banklarida valyuta operatsiyalarini amalga oshirish yo'llari 90
Yusupov Aziz Shuxratovich

Sanoatda raqamli transformatsiyaning shakllanishi va rivojlanishi 95
Gulbayeva Feruza Islamovna

Oliy ta'lim muassasalarining mamlakat iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri 102
Sherov Alisher Bakberganovich

Maxsus kiyimlar tikishda foydalaniladigan gazlamalar tahlili 107
Sayidova Maftuna Hamroqul qizi

O'zbekistonda elektron bank xizmatlarini o'zgartirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish 111
Umarova Malika Baxtiyarovna

Оценка влияния налоговой системы на финансовое состояние организаций 116
Умида Юлдашева

Теоретическое обоснование интернет-маркетинга в социальных сетях 120
Арипходжаев Саидамир Фузулиддинович

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Sport tashkilotining marketing strategiyasini ishlab chiqish 127
Ismoilov Sherzod Dilshodovich

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda klaster tizimini joriy qilish jarayonlari 132
Ziyadullayev G‘ayrat Umidulla o‘g‘li

Hududlar soliq salohiyatini oshirishda soliq risklarini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari 138
Sharipov Narzullo G‘ulomovich

O‘zbekistonning xalqaro bozordagi faoliyatini kengaytirishda marketing strategiyalaridan foydalanish samaradorligi 144
Shadieva Madina Djaloliddin qizi

Xususiy tadbirkorlik va kichik biznes subyektlarining rivojlanish tendensiyalari 148
Jumanazarova Z.K.

Xalqaro savdoning O‘zbekiston iqtisodiyotiga ta’siri 154
Rashidov Bekzod Ulug‘bek o‘g‘li, Isayev Laziz Baxtiyorovich

Oliygohlarni optimallashtirishda sinergiya samarasiga erishish yo‘llari 158
Adizov Sanjar Rashidovich

Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida bank tizimining barqarorligini ta’minlash asosida aholi kambag‘allik darajasini qisqartirish 165
Xoliyorov Murod Qahramon o‘g‘li, Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi

Концептуальная основа маркетинга в социальных сетях в туризме 174
Касимова Зилола Гуламиддиновна

O‘zbekistonda don mahsulotlari klasterlarida ishlab chiqarish va xo‘jalik faoliyatini rivojlantrish 182
Alimov G‘ayratjon Abduraxmon o‘g‘li

Актуальные проблемы и пути решения приватизации государственного имущества в узбекистане 186
Шахзод Сайдуллаев

Ttijorat bank daromadlaridagi risklarni baholash va boshqarishni takomillashtirish 192
Ahmedov Komron Muhammadaliyevich

Sanoat korxonalarini iqtisodiy salohiyatini oshirishga ta’sir etuvchi omillar tahlili 196
Quyjanov Xurshid Abdullayevich

Tashkilotning moliyaviy natijalarini hisobga olishda auditni takomillashtirish masalalari 200
Bakayev Xurshid Maxmudovich

Yirik soliq to‘lovchilar bo‘yicha hududlararo davlat soliq inspeksiyasi o‘rni va ahamiyati 206
Normurzayev Umid Xolmurzayevich

Анализ международного опыта в сфере тепличного овощеводства 214
Нурутдинова Зухра Алишеровна

Hududda turizm xizmatlarini rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribalarining mohiyati 220
Madaminova Sanobar Askarovna

Hududning iqtisodiy o‘sishini “yashil” iqtisodiyot asosida shakllantirishning nazariy asoslari 226
Shomirzayev Abdug‘affor Abdujabbor o‘g‘li

Davlat tibbiy sug‘urta jamg‘armasi faoliyati tahlili 230
Umurzakova Mo‘tabarxon Nodir qizi

Qurilish materiallarini ishlab chiqarish korxonalarning boshqarish tizimini takomillashtirish 234
Uzakova Umida Ruziyevna

O‘zbekisonda turistik majmualarni boshqarishning zamonaviy konsepsiyalari va yondashuvlarining metodologik jihatlari 241
Xomidov Qaxxorali Qurbonali o‘g‘li

Aktiv va reaktiv quvvatlari tushunchasi va ularni soliqqa tortishdagi mavjud muammolar 247
Boykabilov Bahodir Mustafayevich

Kichik sanoat zonalari korxona va mahsulotlar raqobatbardoshligini baholashga uslubiy yondashuv 251
Ozoda Batirovna Sakiyeva

Investitsion jozibadorlikni baholashning uslubiy jihatlari 255
N.N.Zikrillayev

Hududlarda turizm tarmoqlari infratuzilmasi va uni rivojlantirishni boshqarishning metodologik jihatlari 263
Saidova Dilfuza Abdufattohovna

The connection of legal protection of geographical indications and state's economic growth 268
Almosova Shahnoza Sobirovna

Kichik biznesning integratsiyalashuv mexanizmlarini shakllantirish 273
Israilov Rustam Ibragimovich

Aksiyadorlik jamiyatlarida biznes jarayonlarni samarali boshqarishning nazariy asoslari va oʻziga xos xususiyatlari 277
D.D. Suvanova

Оптимизация маркетинговой деятельности вузов узбекистана для привлечения абитуриентов 283
Шамшиева Наргизахон Носирхужа кизи

Davlat budjetidan aholini uy-joy bilan taʼminlashning oʻziga xos xususiyatlari 290
Xannarov Komiljon Karimovich

Tijorat banklarida transformatsiyalashuv jarayonlarining tahlili 296
Yoqubov Murodjon Valibekovich

Роль инновационных инфраструктур в обеспечении конкурентоспособности промышленных предприятий 302
Каримов Хожакбар Махамаджон угли

Oʻzbekiston qishloq xoʻjaligida Osiyocha ishlab chiqarish usuliga asos solinishi 306
Abdulla Abduqodirov

Kichik biznes korxonalari ishlab chiqarishida innovatsion jarayonlarni tadqiq qilish yoʻllari 312
Nasrullayev Feruz Furqatovich

Ijtimoiy-iqtisodiy adolat – barqaror rivojlanish kafolati 318
Alimov Nasimjon Hoshimovich

"Istiqlol" memhonxonasi reklama faoliyati tahlili 322
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilhomovna

Toʻgʻridan toʻgʻri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda asosiy belgilovchi omillar 328
Xaydarov Xurshidbek Latipjonovich

Enhancing Industrial Efficiency through Integrative Sustainability Approaches 334
Kholmukhamedova Feruza

Современные способы получения нефтяных битумов 338
Юлдашев Норбек Худайназарович, Махмудов Мухтор Жамолович, Комолов Руслан Илхомбекович

Oʻzbekistonda agrobiznes orqali hududlarni rivojlantirish masalalari 342
Islomov Jamshed Davronovich

Зарубежный опыт трансформации железнодорожной транспортной системы 347
Саримсакова Малохат Хикматуллаевна

Sogʻliqni saqlash sohasida davlat xususiy sherikligini tashkil etishning mintaqaviy xususiyatlari 351
Qurbanov Jumanazar Omonovich

Savdo korxonalarida buxgalteriya hisobini tashkil etish hamda hisob siyosatini shakllantirish 354
Uzakov Utkir Abdusattarovich

Sanoatda raqamli transformatsiyaning shakllanishi va rivojlanishi 357
Gulbayeva Feruza Islamovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Ta'lim muassasalarida namunaviy shtat, jadvallarni tuzish tartiblarini takomillashtirish 364
Ortiqov Xamroqul Abdumajidovich, Boliyev Bahromjon Rustam o'g'li

Mamlakatimizda turizm sohasini istiqbolda rivojlantirishga ta'sir etuvchi ekzogen omillar tahlili 369
Yuldasheva Dilnoza Ulug'bekovna

O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarining masofaviy va boshqa xizmatlar bozorida raqobatni rivojlantirish masalalari 378
Ortiqov Oybek Abdullayevich

Transport infratuzilmasining xususiyatlari 390
Shodmonbekova Nodira Kamoljon qizi

Asosiy vositalarni xalqaro standartlar asosida hisobga olish tartibi 394
Shermamatov Sirojiddin Xaydarovich

Logistika jarayonlarida raqamli yechimlar 399
Yarashova Vasila Kamalovna, Allabergenov Sherzod Maksudbayevich

To'g'ridan to'g'ri sug'urta qilish operatsiyalari bo'yicha daromadlarning hisobini takomillashtirish 403
Abdusaidov S.J.

Venchur kapitali: kelib chiqish tarixi va ilg'or horijiy tajribalar 409
Do'stov Firuz Ilxomovich

Анализ статистического исследования рынка паломнического туризма в республике узбекистан 414
Мустаева Шохида Саъдуллаевна

Структурно-функциональный анализ гастрономического туризма в республике узбекистан 420
Салиева Екатерина Сергеевна

Вопросы привлечения внешнего финансирования металлургических предприятий в узбекистане 427
Татьяна Будей

Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalardan foydalanishning afzalliklari 431
Khusanov Nodirbek Djumanazarovich

Innovatsion g'oyalar va yangi ilmiy ishlanmalar asosida innovatsion mahsulotlar yaratishning boshqaruv tizimi samaradorligini oshirish yo'llari 437
Daliyev Xusan Xojakbarovich

Macroeconomic factors in the development of the banking performance 442
Mamadiyorova Madina Nuriddin kizi, Dr.Susanti Kurniawati, X.S.Umarov

Mamlakatimizda oziq-ovqat sanoatini rivojlanish holati va uning dolzarbligi 449
Turg'unov Muxriddin Mo'ydinjon o'g'li

Ecological sustainability and trade: economic and environmental implications of uzbekistan's accession to the WTO 453
Mironshokh Sattarov, Denny Andriana, Sirojiddin Yangiboyev

Hududiy turizm rivojlanishining iqtisodiy samaradorligini oshirishni o'ziga xos tendensiyalari 458
Dustmurodov Orifjon Ismatilloyevich

Jismoniy shaxslar daromadlarini soliqqa tortishning ilmiy – nazariy asoslari 468
Davletov Po'lat Torabayevich

Ekoshahar tashkil etishda "yashil" belbog' hamda "yashil" makonning o'rni 476
Karimova Muqaddas Zabixullayevna

Необходимость изучения механизма управления социально-трудовыми отношениями при переходе республики узбекистан на "зеленую" экономику 479
Раматов Зафарбек Жуманиязович

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Klasterlarning rivojlanish tarixi, ularning oʻziga xos xususiyatlari va raqobatbardoshlikdagi oʻrni 482
Sherkulov Shohruh Erkin oʻgʻli

Soliqlarni raqamlashtirish: QQS ning muammo va istiqbollari 486
Abdulxayeva Shahnoza Muxammadiyevna

Dehqon va tomorqa xoʻjaliklarida sugʻoriladigan yerlarning unumdorligini oshirish yoʻllari 492
Xoʻjageldiev Chorshanbi Pardayevich

Topical issues of analytical support for financial resources management of business entities in modern conditions 498
Jiyanova Nargiza Esanboyevna

Исследование цифровой валюты центрального банка как новой формы денег 506
Якубова Шамшинур Шухратовна

Структуризация прибыли предприятия, факторы формирования и выявление резервов её повышения 513
Гафурова Азизахон Фатиховна

Xorijiy mamlakatlarda oilaviy migratsiya masalalari 517
Kadirova Zulayho Abduhalimovna, Gaziyeva Sulxiya Saidmashrafovna

Ta’limda innovatsion tadbirkorlikning tarixiy rivojlanishini asosiy bosqichlari 522
Madaminova Xusnidaxon Shuxratovna

Integratsiya jarayonida bogʻdorchilikda klasterlarni barpo qilishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar va tarkibiy oʻzgarishlarga ta’siri 526
Ergashov Ulugʻbek Zoxidjonovich

Banklarning moliyaviy xavfsizligi va uning iqtisodiy xavfsizlikka ta’siri 532
Mamatov Mamajan Axmadjonovich

Qishloq xoʻjaligida pillachilik biznesini rivojlantirish istiqbollarini belgilash jarayonini ekonometrik modellashtirish 535
Turgunov Odilbek Maripovich

Zamonaviy pul-kredit siyosatining iqtisodiy oʻsishni ta’minlashdagi rolini baholash 542
Mamanazarov Abdusamat Abdusaitovich

The unique characteristics of governance systems in various countries: a comparative analysis 549
Bozorboev Otamurod Nurmuxammat ugli, Denny Andriana, Usmanov Bunyod

GREEN ECONOMY AND GREEN CHEMISTRY: principles, priorities, advantages and it’s impact to the future 553
Fozilova Firangiza Komilovna, Zokirova Ferangiz Zafarovna

Kichik biznesda yoshlar tadbirkorligini shakllantirish va rivojlantirishning mohiyati va ahamiyati 557
Karimova Mavjuda Boxodirovna

Tijorat banklari raqobatbardoshligini oshirishda xorijiy mamlakatlarning ilgʻor tajribalari va ulardan foydalanish yoʻllari 562
Zaynutdinov Bunyodjon Odiljon oʻgʻli

Temir yoʻl transportida yuk tashish samaradorligining iqtisodiy negizi tushunchasi va xususiyati 568
Shukurova Sultana Saidsultanovna

Tashqi savdo va iqtisodiy oʻsish oʻrtasidagi oʻzaro aloqalarining hozirgi holati va tendensiyasi 572
Hayitova Nigora Ilxomovna

Mamlakat tashqi qarzini boshqarishning samarali yoʻllari 576
Choriyev Fazliddin Ishkuvatovich

A comparative analysis of investment risk management in the non-profit sector 583
Rakhimov Shoxrux Abduqaxxor Oʻgʻli, Muhamad Arief Ramdhany

Роль налога на доходы физических лиц в формировании бюджета узбекистана 587
Наврузова Фарогатхон

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Принцип работы электронных денег в форме электронных кошельков в банковском секторе 592
Ширинова Шохсанам Собир кизи

Дальнейшее повышение эффективности деятельности постов удаленного электронного декларирования путем преобразования их структуры и алгоритма взаимодействия 598
Вахидова Феруза Алимовна

Ishbilarmonlik muhitining mohiyati hamda uni baholashning zamonaviy usullari tahlili........ 603
Majidov Faxriddin Abdurazzzok o‘g‘li

Davlat moliyaviy siyosatining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati 609
Jabborova Dilafruz Sodiq qizi

Mamlakat iqtisodiyoti rivojlanishida kichik biznes subyektlari faoliyatining ahamiyati 614
Ismoilov Narimonjon No‘monjon o‘g‘li

MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINING AHAMIYATI

Ismoilov Narimonjon No‘monjon o‘g‘li
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
“Biznes boshqaruvi va logistika” kafedrasi
tayanch doktoranti (PhD)

Annotatsiya: Mazkur maqolada, asosan, O‘zbekistonda kichik biznes subyektlari faoliyatining ahamiyati, mamlakatimiz iqtisodiyotidagi tutgan o‘rni haqida so‘z yuritiladi. Bundan tashqari, kichik biznes va tadbirkorlikning mamlakat iqtisodiyoti rivojlanishidagi ahamiyati hamda uning nazariy jihatlari xususida xorijiy olimlarning qarashlari yoritilgan.

Kalit so‘zlar: kichik biznes, raqobatdosh, tavakkalchilik, bo‘sh ish o‘rni, barqaror rivojlantirish, samarali faoliyat.

Abstract: This article mainly focuses about the importance of small business entities in Uzbekistan’s economy. In addition, the peculiarities of small business and its unique role in country’s economy was described by different researchers.

Key words: Small business, competition, risk, job vacancies, sustainable development. effective activity.

Аннотация: В данной статье в основном говорится о значении деятельности субъектов малого предпринимательства в Узбекистане, их роли в экономике. Кроме того, освещены значение предпринимательства в экономике страны в сфере малого бизнеса и его перспективы, взгляды исследования.

Ключевые слова: малый бизнес, конкуренция, риск, вакансии, устойчивое развитие. эффективная деятельность.

KIRISH

Mamlakatimizda so‘nggi yillarda iqtisodiyotga mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish, innovatsiyalarni jadallashtirish, xalqaro bozorda raqobatdosh mahsulotlarni yaratish hamda tadbirkorlik faoliyatini kengaytirish mamlakat va uning mintaqalarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishining ustuvor yo‘nalishlari hisoblanadi. Bunda, rivojlanishning asosiy belgilovchi ko‘rsatkichlari bo‘lib, YaIM, mahsulot eksport hajmi, ish bilan bandlik darajasi, aholi jon boshiga to‘g‘ri kelgan daromadlarni oshirish maqsad qilinadi. Natijada, mamlakatimiz hududida kichik biznes subyektlari faoliyati ko‘rsatkichlaridagi tafovut sohaning iqtisodiyotimizda muhimligini ifodalaydi.

Hozirda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish bilan bog‘liq olib borilayotgan ishlar, chora-tadbirlar natijasida mamlakatimizda kichik biznes subyektlari soni , salmog‘i va ularda band bo‘lgan aholi daromadlari ortib, shu bilan birga, ish bilan bandlik darajasi o‘smoqda.

So‘nggi mazkur chora-tadbirlarga O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 4-sentabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining tadbirkorlar bilan 2023-yildagi ochiq muloqotida belgilangan vazifalarni amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-292-son qarori[1] va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 14-sentabrdagi “Kichik biznesni rivojlantirishni moliyaviy va institutsional qo‘llab-quvvatlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-306-sonli qarori[2]ni misol qilib keltirishimiz mumkin. Shuningdek, tez suratlarda ishlab chiqarish hajmi, tovar hamda xizmatlarning turi kengaymoqda. Shular natijasida milliy bozorda mahalliy ishlab chiqaruvchilarning tovar va xizmatlari ulushi kengayib, ba’zi qo‘shni mamlakatlardan import qilinayotgan tovar, maxsulotlar soni va sifat jihatdan raqobat qila olishiga zamin yaratilmoqda.

1 lex.uz›ru/docs/-6591947
2 “Kichik biznesni uzluksiz qo‘llab-quvvatlash” kompleks dasturini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori 22.01.2024

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Kichik biznesga aslida iqtisodiyotning tirgagi, kuchi, yangi quvvat baxsh etuvchi soha sifatida qarash mumkin. Kichik biznes sifatida tashkil etiluvchi korxonalar yangi vujudga kelgan talabni, so'nggi texnologik yangilik, innovatsiya va yutuqlarni ma'lum bir darajada o'zida jamlaydi va amaliyotga joriy etadi. Shunga ko'ra, korxonalarning yangilanish darajasi o'ziga xos ko'rsatkich hisoblanadi.

Tadbirkorlik va kichik biznes sohasi doirasida tadqiqotlar doimiy ravishda olib boriladi va ular orasida zamonaviy izlanishlar ham alohida ahamiyat kasb etadi. Jumladan, yangi adabiyotlarda ishchi-xodimlar hamda aylanma mablag'lari hajmini kichik biznes tushunchasiga bog'lash holatlari ko'plab uchraydi.

Xususan, I.Yu. Zagoruyko[3]ning ta'kidlashicha, kichik biznes bu cheklangan ishchilar faoliyat yuritadigan hamda hududiy jihatdan sezilarsiz ko'lamga ega shaxsdir. Shuningdek, A.T. Shilkina[4] ta'rifida ham yuqoridagi fikrlarga o'xshash ya'ni kichik biznes – katta bo'lmagan korxona bo'lib, tadbirkorlik faoliyatini amalga oshiruvchi shaxsdir.

Mamlakatimiz olimlari V. G. Basareva[5]ning fikricha, tadbirkor – bozor iqtisodiyotining ajralmas qismi bo'lib, iqtisodiy tizimdagi vazifalarni bajaruvchi shaxs hisoblanadi[6]. Boshqa bir guruh tadqiqotchilar fikricha, kichik biznes bu iste'mol kooperativlari va tijorat tashkilotlari, tadbirkorlik bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslar hamda fermer xo'jaligi subyektlaridir. Yana boshqa tadqiqotchilar, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikka ta'rif berishda ishchi kuchini asosiy mezon sifatida ko'rsatib o'tishgan.

K. Sharifxodjayeva, A. Islamkulov, B. Sattarov[7]ning qarashlariga ko'ra kichik tadbirkorlik bozor iqtisodiyotining ajralmas qismi bo'lib, iqtisodiy faoliyatning muhum asosi hamda mamlakatning rivojlanishida eng muhim mexanizmlardan biridir.

Kichik biznes haqida ta'riflarni umumlashtirib o'z fikrimizni ham berib o'tishga harakat qilamiz. Kichik biznes subyekti bu qonunchilik, mavjud normalar asosida belgilangan ishchi-xodimlarning cheklangan soniga ega, bozordagi ko'lami yuqori bo'lmagan tavakkalchilik asosida foyda olish maqsadida faoliyat yurituvchi shaxsdir. Tadbirkorlik esa qonunchilikda taqiqlanmagan holda faoliyat olib boruvchi hamda foyda ko'ruvchi shaxs hisoblanadi. Biznes esa foyda olish maqsadida tashkil qilingan va jamiyat moddiy hamda ma'naviy manfaatlariga xizmat qiladigan faoliyat turi hisoblanadi.

TADQIQOT METADALOGIYASI

"Mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishida kichik biznes subyektlari faoliyatining ahamiyati" mavzusidagi ilmiy maqolada ilmiy tadqiqotlarni o'rganish, qiyosiy solishtirish, statistik ma'lumotlarni o'rganish va iqtisodiy jihatdan taqqoslash hamda tahlil qilish, mantiqiy fikrlash, ma'lumotni guruhlash, analiz va sintez, induksiya va deduksiya usullaridan keng foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik rivojlanishining asosiy omili qilib so'nggi yillardagi kichik biznesga doir qaror, qonun, farmonlar va ishbilarmonlik muhitini yanada erkinlashtirishga qaratilgan loyihalar korsatilmoqda va bular, o'z navbatida, mamlakatdagi ijtimoiy va iqtisodiy masalalarni samarali echish imkonini beradi. Mazkur sohadagi ishtirokchilar sonini ko'paytirish aholi daromadlari o'sishigina emas, balki mamlakat va mintaqalarning iqtisodiy hamda ijtimoiy salohiyati o'sishini ham ta'minlab beradi.

Iqtisodchi olimlarning fikriga ko'ra, mamlakatni barqaror rivojlantirishda kichik biznesning ahamiyati yuqoridir. Chunki mazkur soha "Kichik" deb nomlanishiga qaramay iqtisodiy, ijtimoiy, siyosiy masalalarni hal qilishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, bu sohada yangi g'oyalarni, innovatsiyalarni paydo bo'lishi bundan tashqari soha iqtisodiyotda cheklangan resurslardan foydalanib, cheklanmagan ehtiyojlarni qondirishdek iqtisodiyotning asosiy fundamental masalasini hal qiladi.

Shu bilan birga, yangi g'oyalarni vujudga kelishi natijasida xarajatlarni optimallashtirish va kam moliyaviy mablag'lar hisobiga ko'pdan ko'p ish o'rinlarining yaratilishi kichik biznesning ijobiy xususiyatlaridan biri hisoblanadi.

---

3 Загоруйко И. Ю. Редевелопмент в реформировании промышленности многородов: монография / Российская академия наук, Уральское отделение, Институт экономики. - Екатеринбург, 2011. - 238 с.

4 Формирование системы постоянного улучшения деятельности промышленного предприятия : диссертация ... кандидата экономических наук : 08.00.05 / Шилкина Альвина Тариеловна; [Место защиты: Морд. гос. ун-т им. Н.П. Огарева]. - Саранск, 2009. - 171 с.

5 Басарева В.Г. Малый бизнес России: теоретические основы исследования, моделирование, концепция государственного регулирования / под ред. А.С. Новосёлова ; ИЭОПП СО РАН. – Новосибирск, 2013. – 295 с.

6 Shadibekova Dildor. "Prospective Development Analysis of Small Business and Entrepreneurship of Uzbekistan" 2020 ISSN: 0193-4120

7 Oliy o'quv yurtlari talabalari uchun qo'llanma / K.U. Sharifxodjayeva, A.X. Islamkulov, B.K. Sattarov, O'zR Oliy "Iqtisod-Moliya», 2017. I. Islamkulov A.X., Sattarov B.K. UO'K: 336(075.8) KBK: 65.26.

Xalqaro amaliyotda kichik biznes subyektlari koʻlamini aniqlashda koʻpincha quyidagi (mezon) koʻrsatkichlardan foydalaniladi:

- xodimlar soni
- iqtisodiyot tarmoqlariga tatbiq etilishi
- ustav fondi hajmi
- mulkchilik
- umumiy aktivlar
- aylanma va boshqalar.

Borgan sari kuchayib borayotgan kichik tadbirkorlikka e'tibor uning oʻziga xos xususiyatlaridan kelib chiqadi:

- bozor talabiga tez moslashish va sifatli mahsulot ishlab chiqarish qobiliyati;
- inson ehtiyojlari uchun zarur boʻlgan tovar va xizmatlarga boʻlgan talabni nisbatan qisqa vaqt ichida qondira olish imkoniyatini yarata olish;
- dastlabki sarmoyaning, investitsiyaning nisbatan kichikligi;
- tez orada yangi ish oʻrinlari tashkil etish va bandlik muammosini hal qilishga koʻmaklashish imkoniyati;
- tadbirkorlik subyektining (tadbirkorning) bu boradagi faoliyatni amalga oshirishda bevosita ishtirok etishi.[8]

Qator xorijiy mamlakatlar tajribasini koʻrsatishicha, kichik biznesning rivojlanishiga oid mezonlar iqtisodiyotda asosiy ulushga egadir. Jumladan, 5 yillikdagi statistika malumotlarni tahlil qilganda Yevropa mamlakatlarida kichik biznesning YaIMdagi ulushi 50 foizdan, ish bilan bandlardagi ulushi 45–51 foizdan hamda qoʻshilgan qiymatdagi ulushi 40 foizdan yuqori koʻrsatkichlarni tashkil qiladi. Agar bunga oʻrta biznes (Yevropada kichik-oʻrta biznes qoʻshib hisoblanadi)ni ham qoʻshib aytadigan boʻlsak, mazkur koʻrsatkichlar mos ravishda 60 foizdan yuqoriligini koʻrishimiz mumkin.

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi toʻplagan ma'lumotlarga koʻra, soʻnggi 5 yillikda mamlakatimizda kichik biznes subyektlarining jami bandlikdagi ulushi 74% dan yuqori ekanligini quyidagi 1-jadvalda koʻrishimiz mumkin.

Kichik biznes subyektlari foliyati	2019	2020	2021	2022	2023
Kichik biznes subyektlarining jami bandlikdagi ulushi	76,2	74,5	74,5	73,9	74.1
Kichik biznes subyektlarining jami mahsulot(ishlar,xizmatlar) importidagi ulushi	61,6	51,7	45,3	49,4	45
Kichik biznes subyektlarining jami qurilish ishlaridagi ulushi	75,8	72,5	72,5	71,5	74,7
Kichik biznes subyektlarining jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari(xizmatlari)dagi ulushi	27,9	27,9	27,4	26,0	26,9
Kichik biznes subyektlarining jami mahsulot(ishlar,xizmatlar) eksportidagi ulushi	27,0	20,5	20,0	29,6	29,0
Kichik biznes subyektlarining jami YaIMdagi ulushi	56,0	54,8	54,1	51,8	51,2

1-jadval. Kichik biznes subyektlari faoliyati, foizlarda[9].

Hozirda mamlakatimizning deyarli barcha hududlarida qurilish jadallik bilan olib borilmoqda va bunda ham kichik tadbirkorlik 70% dan oshiq koʻrsatkichni tashkil qiladi. Yalpi ichki mahsulotdagi kichik biznesning ulushi soʻnggi yillarda 50% dan yuqori va bu koʻrsatkichni yanada oshirish mamlakatimiz oldida turgan asosiy maqsadlardan biri hisoblanadi. E'tibor qilishimiz kerak boʻlgan jihati shundan iboratki, 2019-yilda kichik biznes subyektlarining jami mahsulot(ishlar, xizmatlar) importidagi ulushi 61.6% ni tashkil qilgan boʻlsa, bu koʻrsatkich 2023-yilgacha kamayib borgan va 45% ni tashkil qilgan. Kichik biznesda yaratilgan mahsulot, tovar, ish, xizmatlarni hududlar kesimida koʻradigan boʻlsak, hududlar yillar kesimida turli xil dinamikani koʻrsatishgan. Respublika miqyosida qaraydigan boʻlsak, kichik biznesning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 2019–2023-yillar mobaynidan 51.2% dan kam boʻlmagan koʻrsatkich bilan e'tiborimizni tortishi qiyin emas. Hududlar kesimida qaraydigan boʻlsak, tadbirkorlik Buxoro, Jizzax, Qashqadaryo, Namangan, Samarqand, Surxondaryo, Sirdaryo, Xorazm, Fargʻona viloyatlarida yuqori darajada rivojlangan. Quyidagi 2-jadvalda 5-yillik dinamikani oʻz ichiga olgan hududlar kesimida kichik biznesning YAIMdagi ulushi berilgan.

8 Shadibekova Dildor, Ismoilov Narimonjon "Increasing the role of small business entities in the economy of Uzbekistan" V International Scientific Conference of Economics and Management Researchers 25 June 2023, Baku, Azerbaijan.

9 Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi web sayti https://lib.stat.uz/uz/features/milliyhisoblar.

Klassifikator	2019	2020	2021	2022	2023
O'zbekiston Respublikasi	55.3	54.8	54.1	51.6	51.2
Qoraqalpog'iston Respublikasi	56.6	58.3	56.3	55.8	58.7
Andijon viloyati	69.7	70.1	72.2	67.1	66
Buxoro viloyati	74.5	75.7	75.9	72.5	71.7
Jizzax viloyati	83.2	83	80.1	77.3	73.7
Qashqadaryo viloyati	70.9	71.6	69.9	67.5	68.4
Navoiy viloyati	31	25.7	27.1	25.9	26
Namangan viloyati	76	74.7	73.8	72.4	72.8
Samarqand viloyati	75.4	74.3	74.1	70.4	72.8
Surxondaryo viloyati	78.8	77.2	77	76.1	75.9
Sirdaryo viloyati	69.9	70.7	69.1	65.1	63.6
Toshkent viloyati	51.6	49.5	45.6	46.6	48.7
Farg'ona viloyati	69.4	70.7	69.8	68.9	69.5
Xorazm viloyati	76.6	76.2	73.7	69.9	69.7
Toshkent shahri	53.3	51.5	48.8	49.2	49.8

2-jadval. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi foizlarda[10].

Jadvaldan ayonki, kesimda kichik biznesning ulushi Navoiy viloyatida juda pastdir. Taxmin qiladigan bo'lsak, bunga hali ham Navoiy viloyatida Davlat sherikchiligidagi korxona tashkilotlarning mavjudligi, aholining ko'p qismi shu sektorlarda bandligi sabab qilib ko'rsatiladi. Bundan tashqari, havo haroratining normadan balandligi, qishloq xo'jaligi, uzumchilik, bog'dorchilik kabi kichik biznes tadbirkorligiga o'z salbiy ta'sirini o'tkazmay qolmagan.

Xulosa qilib aytganda, kichik biznesning muhim xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- iqtisodiy faoliyat yuritishning mustaqil va erkinligi. Huquqiy me'yorlar doirasida har bir XTB har qanday iqtisodiy masalalar bo'yicha mustaqil qaror qabul qilishi mumkin.
- iqtisodiy manfaatdorlik. Tadbirkorlikning asosiy maqsadi maksimal foyda olishni maqsad qilgan holda jamiyat taraqqiyotiga hissa qo'shishdir.
- iqtisodiy tavakkalchilik va javobgarlik. Pul bilan bog'liq har qanday hisob-kitob va faoliyat noaniqlik va xavfni o'z ichiga olishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Hozirgi kunda Respublikamizda iqtisodiy taraqqiyotga erishishga katta e'tibor berib kelinmoqda. Kichik biznesni rivojlantirish innovatsion g'oyalar asosida shakllantirish yildan yilga oldinda turgan muhim vazifalardan biri bo'lib qolmoqda. O'z navbatida, iste'mol bozorida tovar va xizmatlar taqchilligi sharoitida katta sarmoya sarflamay, qisqa muddatda raqobatga chidamli mahsulot ishlab chiqarish, shuningdek, kichik biznesni rivojlantirishning optimal va ko'zda tutilgan yo'li hisoblanadi. Mamlakatimizda kichik biznesni rivojlantirish orqali quyidagilarga erishish mumkin:

- yangi ish o'rinlari yaratiladi;
- yangi texnologiyalar asosida bozorlarimiz zarur mahsulot va xizmatlar bilan ta'minlanadi;
- tovar sifati;
- narxlar darajasi raqobat natijasida pasayadi;
- aholini ijtimoiy himoya qilish uchun byudjet xarajatlarini qisqartiradi va shu kabi masalalarni hal qilishga yordam beradi;
- hududlarda kichik biznes subyektlarining ko'payishi ijtimoiy iqtisodiy samaradorlikni oshiradi va hududlarni bir paytni o'zida bir-biri bilan chambarchas iqtisodiy aloqalarda bo'lishga chorlaydi.

O'zbekistonda makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va xalq farovonligini oshirishda kichik biznesning ahamiyati katta. Kichik biznes negizida tashkil etilgan korxonalar import o'rnini bosuvchi mahsulot va xizmatlar ishlab chiqarishni ko'paytirib, eksport salohiyatini yuksaltiradi va natijada bevosita aholi bandligini oshirishga xizmat qiladi hamda mehnat unumdorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

10 O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi web sayti https://lib.stat.uz/uz/features/milliyhisoblar.

IQTISODIYOT ЭКОНОМИКА ECONOMY

Bundan har qanday davlatning iqtisodiy toʻlov qobiliyatida kichik biznesning oʻrni juda kattadir. Boshqacha aytganda, bu davlatning muvaffaqiyatli rivojlanishi va gullab-yashnashining oʻlchovi boʻlib xizmat qiladi. Shu boisdan ham Oʻzbekistonda kichik biznesni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati

1. Загоруйко И. Ю. Редевелопмент в реформировании промышленности многородов : монография / И. Ю. Загоруйко ; ответственный редактор А. Н. Пыткин ; Российская академия наук, Уральское отделение, Институт экономики. - Екатеринбург, 2011. - 238 с.
2. Формирование системы постоянного улучшения деятельности промышленного предприятия : диссертация ... кандидата экономических наук : 08.00.05 / Шилкина Альвина Тариеловна; [Место защиты: Морд. гос. ун-т им. Н.П. Огарева]. - Саранск, 2009. - 171 с.
3. Shadibekova Dildor. “Prospective Development Analysis of Small Business and Entrepreneurship of Uzbekistan” 2020 ISSN: 0193-4120.
4. Басарева В.Г. Малый бизнес России: теоретические основы исследования, моделирование, концепция государственного регулирования / под ред. А.С. Новосёлова ; ИЭОПП СО РАН. – Новосибирск, 2013. – 295 с.
5. Shadibekova Dildor, Ismoilov Narimonjon “Increasing the role of small business entities in the economy of Uzbekistan” International Scientific Conference of Economics and Management Researchers 25 June 2023, Baku, Azerbaijan.
6. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi web sayti https://lib.stat.uz

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 8

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.